

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Univerzita Pardubice, FF, KSKA

Název práce: Sonda do problematiky přístupu státu k pěstounským rodinám

Autorka práce: Jana Kaňkovská

Vedoucí práce: Mgr. Lada Víková, Ph.D.

Bakalářská práce Jany Kaňkovské se zaměřuje na významné a společensky aktuální téma pěstounské péče v České republice z antropologické perspektivy. Autorka si stanovila za cíl porozumět tomu, jaké podmínky stát vytváří pro výkon pěstounské péče a jak jsou tyto podmínky vnímány pěstouny a pracovníky doprovodných organizací.

Teoretický rámec práce je přehledný, autorka ho staví jak na klasických přístupech antropologie rodiny a příbuzenství, tak na novějších směrech antropologie dětství. Pozitivně hodnotím snahu autorky zasadit český systém do širšího kulturně-antropologického kontextu prostřednictvím konceptu alloparentingu a diskuse o kulturní konstrukci rodiny. Pojem aktérství autorka zmiňuje až v empirické části, ale mohl by být jasněji představen už v teoretickém rámci (např. prostřednictvím propojení s Giddensem, Latourem nebo konceptem agency v antropologii dětství).

Metodologická část je zpracována pečlivě. Autorka jasně formuluje výzkumné otázky a kombinuje narativní rozhovory, zúčastněné a nezúčastněné pozorování a terénní deník. Výzkum je eticky dobře ošetřen, anonymizace a citlivý přístup k informantům jsou detailně popsány. Za menší nedostatek považuji nevyváženost vzorku – chybí zde perspektiva pracovníků státní správy (OSPOD), což oslabuje možnost srovnání státního a nestátního přístupu. Nicméně autorka uvádí, že žádný z pracovníků OSPOD neprojevil o spolupráci zájem a vhodně tento limit reflektuje (s. 15).

V empirické části autorka přibližuje aktérství pěstounů a upozorňuje, že pěstouni nejsou pasivními příjemci podpory, ale aktivně se podílejí na formování systému péče. Výsledky by mohly být analyticky více propojeny s teoretickými koncepty, v některých místech práce zůstává spíše na úrovni shrnutí výpovědí informantů bez hlubší interpretace.

Co se týče formální stránky práce, text je stylisticky kultivovaný, struktura práce je přehledná, kapitoly na sebe logicky navazují. Citace a seznam literatury odpovídají akademickým standardům.

Celkově považuji bakalářskou práci za hodnotný příspěvek k výzkumu pěstounské péče v ČR. Její největší přínos spočívá ve zdůraznění hlasu samotných pěstounů a v antropologické

perspektivě jejich aktérství. Práce plně splňuje požadavky kladené na bakalářskou úroveň a doporučuji ji k obhajobě s hodnocením **A (výborně)**.

Případné otázky k obhajobě:

Jaká doporučení byste na základě své práce formulovala směrem k praxi? (stát, OSPOD, neziskové organizace)?

18.8. 2025

Petra Ponocná